

REISVERSLAG

Met Pasen naar Kroatië van 16 tot en met 24 april 2022

Wij, Walter van Abswoude, Paul Versloot, Antoon van der Slot en Marina Molenaars, reizen om 5.00 uur uit Noordwijk vandaan. Bij Cecilia van Walter een laatste kopje koffie gedronken. We reizen vandaag naar Oostenrijk, ruim 1.000 kilometer. Het is rustig op de weg; na ruim 12.00 uur sturen komen we in ons oude vertrouwde hotel in Werfen aan. Hier genieten we van een Paasontbijt en reizen de volgende dag door naar Slavonski Brod.

Antoon was hier in 2006 en voor ons is het ook heel wat jaartjes terug dat we hier geweest zijn. De predikant Zdravko Duvnjak en zijn vrouw Lilian hebben we wel elk jaar ontmoet om bij te praten en hulpgoederen over te dragen, maar dat was dan elders in Kroatië. Zij kwamen naar ons toe om ons reiskilometers te besparen.

Eerste Paasdag rond 16.00 uur arriveren we in het centrum "De Drie Engelen". Lilian heeft een heerlijke warme maaltijd voor ons klaar staan. Zoals vanouds smaakt het ons weer erg goed. Pasen in Kroatië is een feest, waarbij de familie elkaar opzoekt en samen aan tafel zit. Er is op beide Paasdagen geen winkel open en er zijn zeer weinig auto's op de weg. We lopen 's avonds nog even langs de rivier de Sava, die tevens de grens is tussen Bosnië en Kroatië. Er is geen plaats meer voor ons bij de Katholieke kerk. De bezoekers en speakers staan buiten de kerk. Zo volgen we een deel van de dienst. Helaas begrijpen we de taal nog steeds niet.

Op de Tweede Paasdag reizen wij naar Vukovar. Hier is vreselijk gevochten in de oorlog. Walter heeft in 1998 stoelen van Van der Valk gebracht naar de kerk in Vukovar. Hier hebben de kerkbezoekers jarenlang op gezeten. In 2006 stonden de stoelen er nog. Nu was de kerk zo mooi geres-taureerd, we keken onze ogen uit. De stoelen zijn vervan-gen door prachtige houten banken met rode kussens. De kerkdienst is net afgelopen en wij hebben alle ruimte om de kerk te bewonderen.

Buiten staan we nog wat na te praten en bewonderen we de renovatie van de kerk. Er komt een non op ons af en ze vraagt wat we hier doen. We proberen haar uit te leggen dat we kwamen kijken of de stoelen die Walter gebracht heeft nog in de kerk staan. Helaas sprak ze geen Engels en maar een klein beetje Duits, maar begreep ze wel dat we iets speciaals hadden met deze kerk. Ze nam ons mee en gaf een rondleiding door het klooster bij de kerk. Ze stuurde ons zelfs de toren van de kerk in en naar de kelder, waar de wijntonnen lagen en tafels en banken stonden. Hier werd een goed glas wijn gedronken door de nonnen en broeders. Wat een bijzondere rondleiding hebben wij gekregen! De non wees nog even op het beeld van Heilige Antoon in de tuin. Ik vroeg haar de naam te herhalen. Ja, ik had het goed gehoord: Heilige Antoon, de naamgenoot van onze Antoon.

Na het bezoek aan de kerk zijn we naar de begraafplaats gegaan waar alle oorlogsslachtoffers liggen begraven. Daar trokken we de link met de Oekraïne. Dit soort begraafplaat-sen gaat daar ook gemaakt worden. Allemaal overledenen die nog een heel leven voor zich zouden hebben. Het stemt ons verdrietig.

De Pasen is voorbij, de winkels gaan weer open en wij gaan met 5 winkelwagens de plaatselijke supermarkt in om mooie voedselpakketten te maken. Deze gaan we dezelfde dag nog uitdelen aan mensen die dit extraatje erg goed kun-nen gebruiken. Er is geen voedselbank in Kroatië. En de mensen in deze kleine stad hebben ook geen tuintjes waar zij zelf groente kunnen verbouwen. Dus zijn ze zo blij verrast met de tas met voedsel die wij komen brengen. Een dame roept verrast: "Ik heb nog nooit wat gekregen." Zij is heel uitbundig. Een andere vrouw durft me niet aan te kijken, omdat ze zich zo onbehaaglijk voelt.

Van een meneer die hééééél veel verzameld had in zijn huis kreeg ik een glazen kruisbeeld. Wat mooi om bij een gift di-rect zelf een cadeau te schenken. De kunstschilder die ik al vanaf 2002 ken, leeft nog steeds in een koude lege woning. Hij had een mooi schilderij van zijn kleindochter staan. Dit meisje was ook bij hem op bezoek. Hij is heel mager, maar kijkt nog blij. Het stemt ons goed dat we wat voedsel voor hem hebben.

Na drie dagen zeggen we alle lieverds in Slavonski Brod vaarwel. De kinderen in de kinderopvang, die gerund wordt door dochter Varona en haar man Victor, zwaaien ons uit. Door de professionele opzet brengt de kinderopvang voldoende geld in het laatje, waardoor het centrum "De Drie Engelen" grotendeels zelfvoor-zienend is geworden. We vervolgen onze reis naar Samobor.

In Samobor hebben we om 12.00 uur een afspraak op de parkeerplaats van de Lidl met Nenad Jambrovic. We hebben al voedselpakketten in de auto en gaan met elkaar de Zumbarak in om voedselpakketten te brengen. Een prachtige route in de bergen, waar aan het einde van de week een autorally wordt gehouden. Hierdoor was ons hotel volgeboekt en zijn wij bij René Pronk in het Huis van Gebed gaan slapen.

Met predikant Nenad hebben we 5 adressen bezocht in de Zubarak. Bij het eerste adres zijn we nog niet eerder geweest. Hier woont de zus van een overleden echtpaar, dat we alle jaren bezochten. Wij kenden haar wel. Zij was ingelicht door Nenad dat we langs zouden komen en had een feestmaal voor ons bereid. Het waren overheerlijk gekookte aardappels, een zelf gebakken brood en kaantjes. Een maaltijd waar wij van smulden. Het echtpaar genoot van ons bezoek.

Het laatste adres waren een dove broer en zus die al hun hele leven samenwonen. Hij stond onderaan de trappen en probeerde een zak met uien op te tillen. Wij hadden onze sterke Antoon bij ons. Hij tilde de zak naar de kruitwagen. Wij waren hier dus weer op de juiste tijd. In huis communiceerden we wat met elkaar tot ik de scheur in hun muur en plafond zag. Ik vroeg hen, of dit door de aardbeving kwam. Bang, toen kwam er een hoop emotie los. Ze vertelden hoe vreselijk de aardbeving was geweest. En zij hadden nog niet eens het aanzwellen van de schokken kunnen horen. Nou, dit kwam wel bij ons binnen. En dat allemaal zonder taal met dove mensen.

Donderdag onze oude lieverds een voedselpakket gebracht in de heuvels ten zuiden van Karlovac. Predikant Nenad komt hier iedere maand met een voedselpakket en een praatje. Humaned zorgt ervoor dat deze voedselstroom door blijft gaan: meel om brood te bakken, olie, zoet beleg voor het brood, wat pasta en rijst suiker, zout, thee en koffie, echt de basisbehoeften. Groente verbouwen ze allen zelf. Wij nemen eenmaal per jaar de zaden voor hen mee. Voor onze paasreis hebben we van een sponsor geld gekregen om chocolade paaseitjes te kopen. Deze in Nederland gekocht en feestelijke zakjes van gemaakt. Helaas was er geen ruimte meer in de auto voor paasbroden. Dus hebben we ter plaatse iets van feestelijk brood gekocht. Helaas kennen ze in Kroatië nog steeds geen paas- of kerstbrood, ook niet bij de Lidl in de steden.

Alle mensen waren weer blij met ons bezoek. Voor een dame met pijn in haar knieën speciale knie-ondersteuners gekocht via het internet (na wat advies van onze fysiotherapeut in Purmerend). Deze bij haar omgedaan en ze was er reuze blij mee. Eigenlijk zou ze nieuwe knieën moeten krijgen, net als hier in Nederland gebeurt. Ze loopt al jaren met pijn in haar knieën en met rare lappen. Laten we hopen dat deze hulpmiddelen de pijn wat verlichten.

Op donderdagavond ontmoeten we René. Hij is net geland, is met zijn zoontje Dieter een week in Nederland geweest. Dieter heeft zijn paasvakantie bij opa en oma in Nederland doorgebracht. En René heeft de leden van zijn kerk in Terneuzen bezocht. Hier is hij 14 jaar predikant geweest. René heeft de oude stal bij zijn huis omgebouwd tot Huis van Gebed, waar twee appartementen in zijn en een gebedsruimte. Het is een fantastisch verblijf, waar we gastvrij onthaald zijn door zijn vrouw Helga. Ze heeft Paul geleerd hoe hij de kachel moest stoken, zodat we 's morgens een warme douche konden nemen. De broodjes uit de vriezer konden in de oven van de houtkachel en zo starten wij onze dag in het Huis van Gebed.

Op vrijdag zijn we met René naar Vojnic gegaan waar Moeder Milka woont met haar zoon Nenad. Door de aardbeving was hun huis onbewoonbaar. Zij hebben van de gemeente een nieuwe woning gekregen op hun erf, waar zij kippen laten groeien en slachten. Dit is hun inkomen. Vandaag gaan we met René hun huis inzeggen. Een hele speciale gebeurtenis, waarbij René bidt en de zegen uitspreekt. Ik mag mijn hand op Milka's schouder leggen. We zijn allen onder de indruk van deze gebeurtenis en tevens heel blij voor moeder en zoon.

Na Milka en Nenad zijn we naar Topusko gegaan. Een gebied waar je alleen met een 4 wheel drive kan komen. Veel blij gemaakt met ons bezoek. Ook hier is echt veel eenzaamheid en zijn de huizen zonder waterleidingen. De emmers staan dan onder het dak op regenwater te wachten.

Een paar adressen hadden ook geen elektriciteit. Voor hen hadden wij gelukkig nog kaarsen in de auto liggen. Deze leverden me dikke kussen van blijdschap op.

Milka heeft een feestmaal voor ons gemaakt uit dank voor alle ondersteuning. Door onze hulp heeft ze nu een keuken, bed en slaapbank, tafel en stoelen, oven en vriezer. Kortom, een beetje normale huisinrichting. Milka is een sociale vrouw en veel vrouwen uit de omgeving komen bij haar op bezoek. Milka stuurde ons ook naar een hele depressieve buurvrouw die ook wel een voedselpakket van ons kon gebruiken.

Wij waren op de orthodoxe Goede Vrijdag bij Milka op bezoek. Milka at niets van alle lekkers waar ze ons mee verrast had. Zij mocht 's avonds wel vis eten. Ach ja, zo was het bij ons ook jaren terug. We zijn dit helemaal vergeten.

Simon was ons laatste adres. Hij is 91 en weduwnaar, hij is maar 1.40 meter groot. In zijn huiskamer loopt een grote zwarte kip met zo'n 10 kleine kuikentjes. Deze krijgen wat brood van Simon. Zo heeft hij zijn eenzaamheid opgelost. Bij ons vertrek gebaart hij dat hij zo graag naar de hemel wil gaan. Ik neem hem in mijn armen, dat is het enige wat ik voor hem kan doen. Met natte ogen zwaaien we Simon uit.

Op zaterdag reizen we terug naar huis, waar we zondag einde van de middag met ruim 4.000 kilometer op de teller aankomen. Dank aan Walter en Antoon die deze kilometers veilig gestuurd hebben! Cecilia heeft de koffie klaar en wij barsten los met onze verhalen.

Wij hebben een prachtige week gehad waar de foto's getuige van zijn.

Graag wil ik alle sponsors bedanken die deze reis mogelijk hebben gemaakt middels hulpgoederen of financiële sponsoring en dank voor jullie steun! En dank aan de vrijwilligers en het personeel van het Buitenhuis in de Wijdewormer, die mijn moeder erg goed hebben verzorgd, waardoor Paul en ik deze reis konden maken.

Marina Molenaars

